

IITA-SAVO

Tanssimalla kulttuurisiltaa Karjalmaan

Haukiniemen kolmen vuoden urakka huipentuu suureen juhlaan, kun tänään sunnuntaina vietetään tsasounan vihkiäisiä. Sen jälkeen pidetään vielä kyläjuhla.

Uutiset • 4

Petri Varhunen

Norppaooppera toi ilon Norppaoopperan kantoesitys päättyi lauantaina hyvä hyvä -huutoihin ja ilmapallosateeseen. Mutta minne katosi teksti? **Sivu 17**

STPS:lla haastava syyskausi edessä **Sivu 18** Janne Tulkki ilahdutti vanhuksia **Sivu 6**

Traktorit olivat vetokunnossa Sivut 2-3 **Aarnio yhä vauhdissa** Sivut 5

000477

6 474880 024775

Suunnittelua materiaalin ehdoilla

Petri Vanhanen

Ei ole unohdettu: Huonekalukokoelma Modern Historic 1900 herättää uudelleen henkiin unohdetut suunnitelmat ja prototyypit.

Tuotannossa: Professori Eero Aarnion Graphic-tuolin putkiosia valmistetaan nyt Punkaharjulla.

Pia Rask

Professori Eero Aarnio on aina tehnyt käsillään jotain. Ensimmäiset muotoiluvoittonsa hän saavutti jo lapsena pikku-ukoillaan, jotka päätyivät Stockmannin vientituotteeksi Ruotsiin.

Sota-aikaan hän veisteli lentokoneen pienoismalleja haloista ja valmisti itse ensimmäisen huonekalumuotoilun ikoniksi muodostuneen Pallotuolinsa vuonna 1963.

Tänään 81-vuotissyntymäpäiviään viettävä Aarnio on yksi Suomen tuotteliaimmista ja kansainvälisimmistä nyky-muotoilijoista ja hänen aktiiviuransa jatkuu edelleen.

Eero Aarnion istuimia on luonnehdittu sisustuksessa ennemmin kutsuviksi merkeiksi, semi-oottisiksi huutomerkeiksi, kuin huonekaluiksi. Oudot muodot houkuttelevat kokeilemaan istuvuutta, oli sitten kyseessä hassunhauska muovihevonen tai teräksenkiiltävä massiivinen Champion-tuoli.

–Materiaalin ehdoilla mennään. Kukin materiaali vaatii oman muotokielen. Esimerkiksi muovi vaatii kirkkaita värejä. Sen lisäksi täytyy tietää tarkalleen, kuinka esine valmistetaan, kertoo Aarnio.

Pallotuolin läpimurron jälkeen Aarniolla ei ole paljon pulmia ollut. Muotoilun huippumaisista, Italiasta ja Espanjasta saalee kutsuja ja epäsuomalaisen värikkäät muovikalusteet ovat erityisen suosittuja muun muassa Meksikossa. Maailmalla parikymmentä firmaa valmistaa Aarnion tuotteita.

–Koulussa opitaan ammattitaito, mutta kyky viedä ideansa lävitse ja saada sitä vielä myytyäkin, pitää kyllä oppia itse.

Professori Eero Aarnio on sanonut Champion tuolistaan: – Kun tuoliin istuu, tekee heti mieli konjakkia ja sikaria.

Sain itse 1950-luvulla italialaisen muotoilukilpailun pääpalkinnon ja pääsin näin jo nuorena sisälle italialaiseen kulttuuriin. Muotoilijan pitää olla jyvällä siitä, mitä maailmalla tapahtuu, jos aikoo saada tuotteitaan myydyksi, sanoo Aarnio.

Eero Aarnio on yksi Suomen tuotteliaimmista ja kansainvälisimmistä nykymuotoilijoista ja hänen aktiiviuransa jatkuu edelleen.

Vuodesta 1962 free lancerina toiminut Aarnio suunnitteli jonkin aikaa julkatilakalusteita Askon Oy:lle, mutta on sittemmin edustanut niin sanottua designkalustelinjaa. Hänen suunnitteleman kalusteet ovat

pikemmin katseenvangitsijoita ja namupaloja kuin kodin peruskalusteita.

Viimeisin hitti on Aarnion taiteellinen tilanjakaja The Tree, jonka kuvat alkoivat levitä kansainvälisten sisustusjulkaisujen sivuilla vuonna 2008. Martelan valmistama The Tree voitti Green Good Design Awardin kansainvälisen muotoilupalkinnon vuonna 2011.

–The Tree on samanlainen kuin moni muukin suunnittelemani tuote – puoliksi käyttöesine, puoliksi taideteos, kertoo Aarnio.

Huolimatta Aarnion menestyksekkäästä urasta suunnittelijana ja muotoilijana, valtava määrä huonekaluja ja muita esineitä on olemassa vain piirroksina, joisakin tapauksessa myös prototyyppinä.

Design-kauppias ja Aarnion assistentti **Antti J. Kallio** näki tässä aineistossa suomalaisesta muotoilusta uuden ja yllätyksellisenkin puolen ja halusi tuoda tämän aarteiston päivänvaloon. Kallio päätti jo löytöretkensä alkuvaiheessa kaihtaa suomalaisen muotoiluun liitettyä niukuuden ihannetta.

Modern Historic 1900 -ko-

Joros Oy ja Modern Historic 1900

Punkaharjulla toimiva Joros Oy on erikoistunut ruostumattomien teräsputkien taivutuksiin ja valmistaa päätyönään muun muassa veneiden kaiderakenteita.

Joros työllistää 50 ammattilaisesta kolmessa eri toimipisteessä. Punkaharjun Joros Oy valittiin Punkaharjun kunnan Vuoden yrittäjäksi vuonna 1998 ja Etelä-Savon maakunnan palkinto tuli 2005.

Joros Oy valmistaa Modern Historic 1900 -kokoelman tuotteista

koelmassa on huonekaluja, joiden materiaalina on usein taivutettu teräsputki, uunissa lämmitetty akryyli, hiottu lasi, ommeltu nahka. Mukaan ovat päässeet myös puiset **Jean Sibeliuksen** Ainola-kulmahylly ja **Akseli Gallen-Kallelan** Iiris-jakkara.

Eero Aarnio on käyttänyt huonekaluissaan kromattua metalliputkea jo 1960-luvulta lähtien. Oranssisissa Polaris-muovikupeissa istuttiin uimahalleissa ja koulujen ruokaloissa: ne oli helppo koota ja pitää puhtaana.

Eero Aarnion Graphic-tuolia, Timo Sarpanevan TS4 -tuolia ja TS1-pöytiä, Kimmo Kaivannon Kilpi-lepotuolia, Kimmo Pyykön ja Yrjö Kukkapuron Veistos-tuolia ja Björn Weckströmin Fenix-tuolia. **Joros hyödyntää** taivutuksessa 3D-tietokonemallinnusta ja 13-akselista taivutuskonetta. Yksikkökappaleina valmistetut numeroidut huonekalut varustetaan käsinkaiverretulla Modern Historic 1900 -kyltillä.

Nyt paksuille putkihuonekaluille ei löytynyt valmistajaa. Kaikki valmistajat pitivät mallinnuksia liian vaikeina toteuttaa. Punkaharjulla toimiva Joros Oy otti haasteen vastaan. Nyt siellä taivutetaan muun muassa Aarnion Graphic-tuolin putkiosia.

–Kiillotettu rosteri on hieno materiaali, melkein kuin jalometalli. Lisäksi minua on aina viehättänyt kone, joka tekee tuotetta sarjana. Jo pikkupoikana seurasin ikkunasta Lahden tulitikkutehtaan koneita, nauuraa Aarnio.